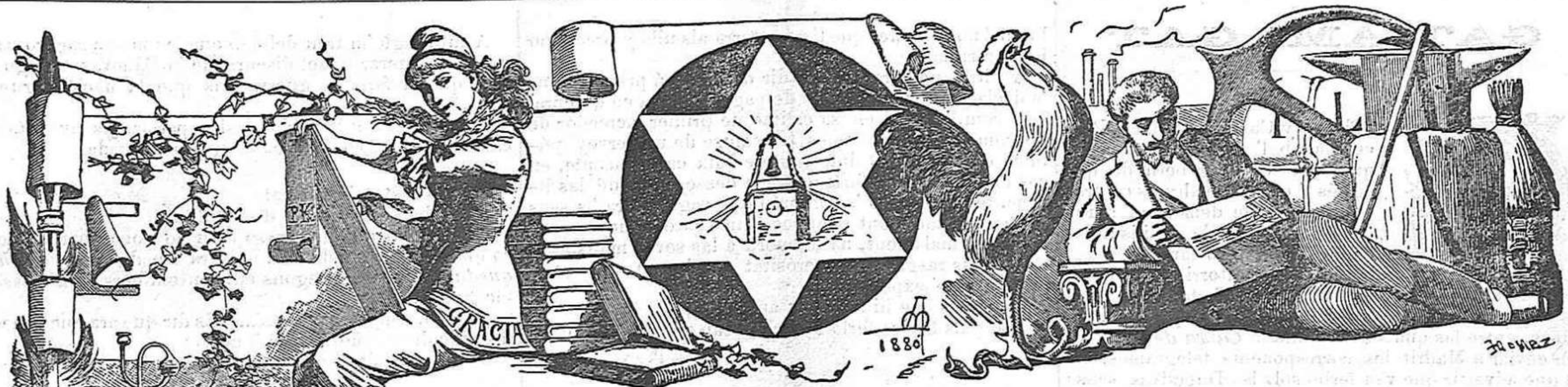

0/38

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
 Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIO Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
 Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger. 2'50.

DIADAS MEMORABLES. SANT JAUME

—¡Eh, companys! ¡Quina diferencia entre aquest Sant Jaume y altres Sants Jaumes passats!

GAT AMAGAT

En Planas y Casals va venir á Barcelona ab l' encàrrech especial que li va fer lo govern de que agités l' opinió de alguns centros en lo sentit de demanar l' aprobació de la ley de ausilis á las empresas de ferro-carril.

L' hereu Pantorrillas vá posar fil á l' agulla desde sa arribada, y en efecte, si no totes las corporacions mercantils, industrials y agrícolas, algunas, entre las quals s' hi conta la *Caixa de ahorros*, van enviar á Madrid los corresponsents telegramas. Hi ha que advertir que van ferho sols las Directivas sense convocar Junta general, ja que d' altra manera l' adhesió al ruïnós projecte hauria trobat per tot arreu gran número d' enérgichs impugnadors.

Pero en aixó com en tot s' han d' emplear los procediments de que s' valen los munyidors d' eleccions. Allá van telegramas ahont volen cacichs.

Los que sense encomanarse á Deu ni al diable demanan desde Barcelona la prórroga de las concessions, prestan un flach servey á Catalunya. Son molts á Espanya 'ls que 'ns tenen el dit al ull' per exigencias justas de la terra catalana; y no falta sino que 'ns embranquem en una pretensió á totas llums abussiva y ruïnosa, perque la nació en massa se 'ns tiri á sobre, acabant de perdre totas las simpatias y hasta la forsa que avuy tenim pera sortir á la defensa de nostres legitims drets.

Afortunadament, també aquí la opinió general es enemiga de que 'l govern consumi 'l gran negoci carrilayre, digne rival del Panamá francés.

Aquí sab tothom en quina forma s' han construït las líneas y de quina manera s' han explotat. Aquí no ignora ningú que las ganancias que serian necessarias pera satisfacer interessos á las accions, ja hi ha qui va coparlas, mes ó menos *crístianament*, desde 'l punt y l' hora en que 'ls ferrocarrils van establirse. Aquí tothom ha presenciada una verdadera transfusió de capitals. Dels primitius accionistas, que son los únichs qu' en tot cas serian dignes de compassió y ausili, ja no se 'n canta fa temps gall ni gallina. Los peixos xichs han anat á parar al ventre dels grossos. Y 'ls ausilis que avuy se concedissen seguirian lo mateix camí: los peixos grossos se 'n aprofitarian exclusivament; los peixos xichs no veurien ni la sombra de un céntim.

Parlar de que 'l negoci de ferro-carrils es ruïnós aquí á Barcelona, ahont tants magnats del feudalisme carrilayre, nedan en milions y tenen palaus y carruatjes é insultan ab son faust y esplendor la miseria dels infelissos que van anarse 'n al Cel, no per haver empleat los seus recursos en vías férreas, sino per haverlos confiat imprevisoriament á ciertas mans poch escrupulosas y guarnidas de unglas llargas y afiladas; parlar de la ruina de aquest negoci, aquí ahont tothom veu clarament que alguns dels que 'l dirigeixen hi han fet tan colossals fortunes, es riures de la rahó, de la lógica, de la veritat y del bon sentit del poble catalá.

Sols una cáfila de politichs de *tant se me 'n dona*, que viuen adherits á las companyias com las sangoñeras, xuclant sense cap fatiga 'l sou de concellers y ultras gangas, sols aquests poden sortir ab la fatlera de fer á las empresas un regalo de 1.400 milions de pessetas mal contadas.

¿Y quina rahó donan per justificar sa monstruosa pretensió?

Diuhen senzillament que de no ausiliarse als ferro-carrils, Espanya perdrá 'l crédito en los mercats extrangers, tota vegada que 'l paper de las empresas lo posseheixen en gran part mans extrangeras.

¡Vaya una rahó de peu de banch!...

Si Espanya necessita buscar diners al extranger ¿cóm els conseguirá mes fácilment? ¿Acás allunyant per 25 anys lo plasso en que ha de adquirir la propietat de las líneas férreas y ab ellas una gran riqueza y una forta garantía de crédito? Se necessita ser boig per afirmar un disbarat semblant.

Quant mes prompte la nació entri en possessió de una fortuna colossal com la que representa la propietat definitiva de las líneas férreas, mes crédito tindrà y mes facilitat per trobar recursos.

Aixó es de sentit comú. De lo contrari valdria tant com dir que la millor manera de acostarse á un objecte consisteix en allunyar-se'n.

Son molts los que creuhen que las companyias no necessitan los ausilis que demanan. Si en lloch de dedicarse 'ls que las manejan als agiotatjes bursatils ab que tantas fortunes s' improvisan, se dediquessin ab sinceritat al foment de la riqueza del país, encare ab lo temps que 'ls falta per agotar los 99 anys de la concessió, ne tindrian prou pera subvenir á totas las sevas necessitats.

Pero algunas amenassan ab una elevació de tarifas,

lo qual no fora mes que tirarse terra als ulls y precipitar la seva ruina.

Y otras no 's recatan de dir de bonas á primeras que 's declararan en suspensió de pagos y hasta en quiebra.

Y com l' Estat, en sa qualitat de primer acreedor de las companyias y ademés tractantse de un servey públich que no 's pot interrompre baix cap concepte, en cas de quiebra, se faria cárrech desseguida de las líneas, tenim que no 's comprén que vagi contra 'ls seus interessos, facilitant recursos á un deutor, que, anantli las cosas malament, ha de morir á las sevas mans.

Aquests rasgos de generositat no s' usan, ni s' comprenen, ni s' explican.

Es precís que hi haja gat amagat.

Y al país li toca ferlo sortir del cau y empaytarlo!

P. K.

EMBLA que 'l fill del arcalde de Vilafranca del Panadés será nombrat recaudador de contribucions de aquella vila.

Algú suposa que aquest cárrech es incompatible ab lo carácter de fill de la primera autoritat municipal, tota vegada que davant del Arcalde han de solventarse las reclamacions dels contribuyents contra 'ls recaudadors.

¿Y á qui donará la rahó, en tal cas, l' Arcalde de Vilafranca? ¿Als contribuyents ó al séu pimpollo?

Se necessita tenir un cor com el de Guzman el bueno per sacrificar un fill á un extrany. Y las hetxuras del caciquisme no son *guzmans*, sino *germans*... y tampoch son bons, sino dolents.

—Ja 'n deuenh está enterats;

en Sagasta no 's mou d' Avila.

—¿Vol dir que la seva esposa

continúa estant malalta?

—No senyor; vol dir que 'ls *líos*

que á Madrid están en dansa,

continúan enredats,

y 'l home ha dit:—¡Me l' apartas!

Definició:

Lo sistema parlamentari, tal com se practica á Espanya consisteix senzillament en dir en lo saló de sessions tot lo contrari de lo que 's diu en lo saló de conferencias.

Mentida y convencionalisme.

Las vinyas filoxeradas á pesar de haver quedat convertidas en ermots improductius venen pagant la contribució com si 's trobessin en plena fertilitat.

Han reclamat com es molt just los pobles de la provincia de Barcelona apoyats per la Diputació Provincial; y 'l govern per un moment ha dit qu' estava disposat á complaure'ls eximintlos del pago de la contribució; pero ¡y aixó es lo mes cayó! lo que deixin de pagar los terrenos filoxerats de Barcelona, ha determinat repartirho entre las demás provincias.

Naturalment, aquestas se queixan y posan lo crit al cel.

Aixó vol dir que hi ha á Espanya una plaga pitjor que la que corseca las vinyas: la filoxera monárquica arripada á las arrels de la nació.

L' ilustre duch de Tetuán,

modelo de senyors fins,

ha dinat ab lo representant dels Estats-Units.

No podém assegurarho,

perque la premsa no ho diu;

pero creyém que tindrian

un *menú* per 'quest istil:

«Energia á la graella.»

«Porcá guisat á la mambí.»

«Sherman á la descarada.»

y «Drets d' Espanya fregits.»

Vins:—Legítim «Chateau-Hueso,»

y «Patriotisme aygualit.»

Una comissió de mares de soldats va presentarse al gobernador de Zaragoza demanantli 'l corresponsent permís pera fer una manifestació de protesta contra l' envió de nous reforços á Cuba.

Lo gobernador fins va negarse á admetre la instancia de aquellas mares.

Per disminuir la gravetat de la noticia, s' ha dit que aquellas bonas donas no obravan espontáneament, sino que algú 'ls ho feya fer.

A mí ningú 'm treu del cap que las mares saragossanas van enterarse del discurs de 'n Cánovas, assegurant qu' ell faria la guerra fins que la nació digués prou.

Sols que quan la nació desitja parlar, las autoritats canovistas li tapan la boca de una plantofada.

¡Aquesta sí qu' es bona!

¿No saben qué diu ara don Antón?

Que si dintre d' un plasso breu no troba quartos, pero quartos en abundancia, deixarà 'l poder y dirá: *Ahí queda eso*, perque, segons ell, sense diners es impossible gobernar.

¡Guapo, senyor Cánovas!... ¿Es dir que ara que venen las dificultats voldria tocá 'l dos?

Donchs escolti 'l país, qué li canta:

«Para cuestas arriba

»quiero mi burro,

»que las cuestas abajo

»yo me las subo.

Tregui 'l burro de la copla, pósis'hi vosté y... mediti.

¡Cataplúm!... *Salva* per naps.

¡Cataplúm!... *Salva* per cols.

¡Si n' estém sentint de *salvas*

els felissos espanyols!

Y no obstant, y aixó es lo raro;

ab la marxa que portém

á pesar de tanta *salva*

¿á qué va que no 'ns *salvem*?

Misteris de la guerra de Cuba.

La policia de l' Habana deté á una persona de significació, atrapada en flagrant delict de complicitat ab els insurrectes.

Lo detingut protesta, y ab tota la frescura del món,

—Permétinme—diu—telegrafiar á Madrid. Estich segur de que hi ha allí alts y poderosos personatjes que 'm defensarán.—

¡Hola, hola, hola!

¿No podrian sapiguerse 'ls noms d' aquests personatjes residents en la manigua madrilenya?

¡Quín enredo aixó dels dos acorassats de Génova!...

Lo govern espanyol diu que 'ls ha comprat á la casa Ansaldo.

Lo govern de la república Argentina afirma que la casa Ansaldo 'ls hi ha venut á n' ell...

Y aixís estém fa una pila de días.

Escoltin ¿no podria arreglarse tot fents'ho á palletas?

Lo nostre ministre d' Estat es á San Sebastián.

Aixís, si al Congrós algú li vol fer preguntas sobre l' actitud dels Estats-Units, lo president contesta:

—No 'n sabém res d' aixó nosaltres: l' encarregat es fora.

CARTAS DE FORA.—*Montreal*.—Sembla que 'l reverendo d' aquest poble també s' entreté posant dificultats al enterro de las personas que no son de la seva corda. Si es veritat que en altre temps havia figurat en las partidas carlistas, no te res d' extrany: no poguent molestar als vius, procura esbravarse ab els morts.

Valls.—En el banquet que en celebrat del aniversari de la presa de la Bastilla van doná 'ls republicans, s' enviá á Madrid un telégrama en el qual demanan al Directori de la Junta Nacional de la Unió la «prompta resolució dels medis que poden produhir l' adveniment de la República.» ¡Amén!

Rupiá.—¿Es dir que 'l rectó d' aquest poble 's queixa de que apenas hi fá pel xocolata y l' escudella? Home, si tan magre li va, toqui 'l dos; ningú li fa estar per forsa. Vosté hi guanyará... y 'l poble també.

Iqualada.—Notable signé la vetllada que 's celebrá en recordansa de la trista fetxa del 18 de Juliol de 1873. Tots los que hi prengueren part ensalsaren la llibertat y la democracia, vituperant com se mereix l' indigne contuberni que alguns que 's titulan avansats han fet ab los carlistas d' aquesta població, hereus y successors d' aquells que un dia vam omplir de dol y de sanch.

LA BUGADERA

—Veyám? Es un canovista

que primer fou federal,

y republicá unitari,

y sagasti y radical.

De totas las banderias

y filiacions que ha tingut,

á judicar per las senyas,

n' ha sortit poch ó molt brut.

¡Quánta taca, Verge Santa!

¡Quánta y quánta corrupció!

Nada... al safreig desseguida

y vinga sabó.

¡Quín altre drap! No fa gayre

vivia com un perdut,

casí bé sense camisa,

famolench, escorregut...

S' ajuntá ab la gent beata,

atrapá la sort al pas

y llepant á trotze y motxe

avuy reventa de gras.

¡Miréu l' oli de las llantias
com li ha posat el paltó,
y la cara... y la decencia!...
Res... vinga sabó.

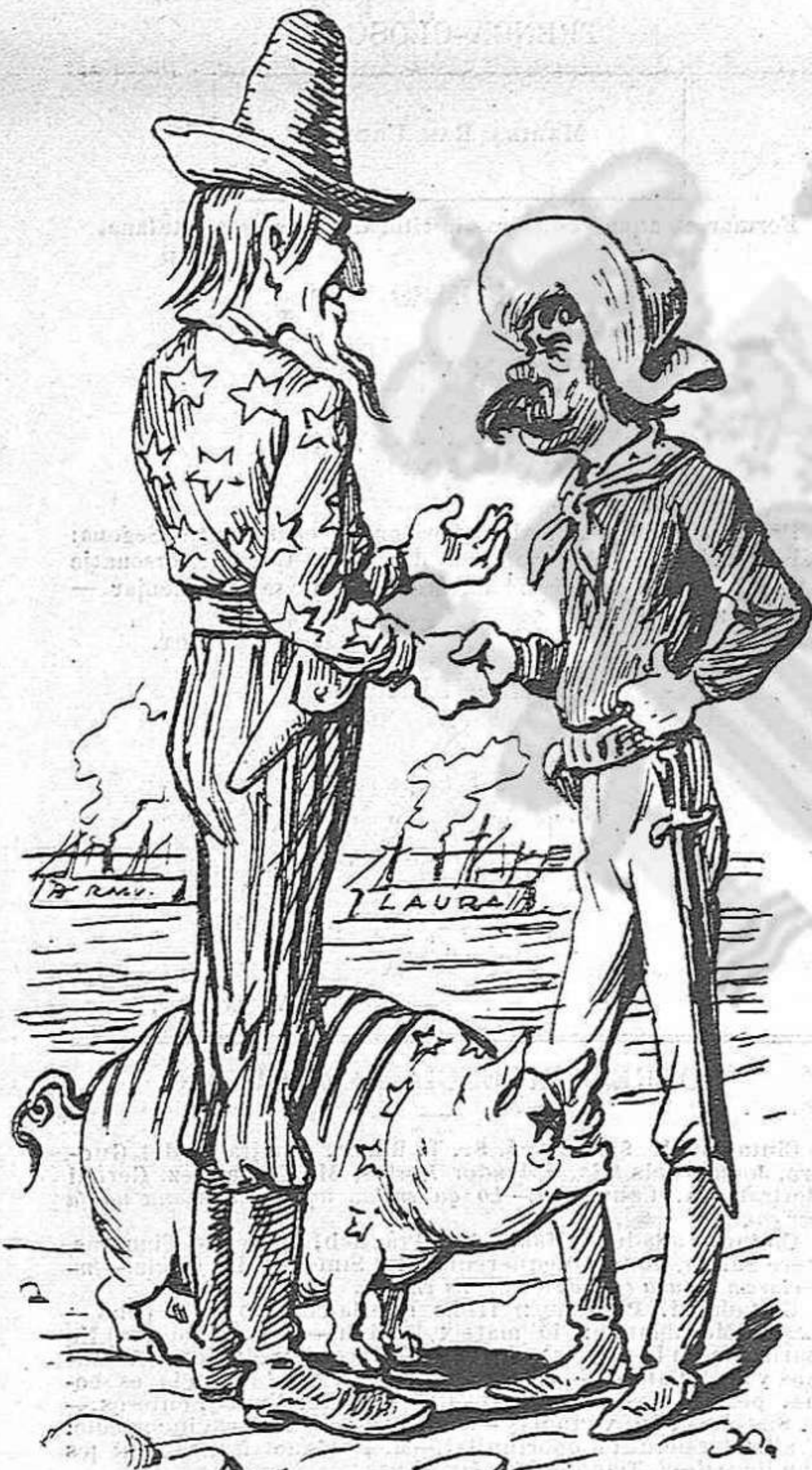
¿Y aquest? Establí una fàbrica
y ab tot y sé 'l temps dolent
ha guanyat una fortuna
grossa, immensa, sorprendent.
Aixó sí, hi ha malas llengües
que, parlant d' ell, solen di
que acudint al contrabando
es molt fàcil fer camí.
Lo cert es que en sa conciencia
hi ha unas solfas que fan pó...
¡No costará poch de tréurelas!...
¡Au, vinga sabó.

¿Y aquest altre? De la junta
d' un banch, que no tinch present
si s' aguantava ab tres potas,
fou fundadó y president.
Dada la primera empena,
lo flamant banch va quebrar
y 'ls ignocents accionistas
hagueren d' aná á captar.
Ell en cambi d' allavoras
viu ab tanta ostentació
que... Vaja, fem punt. A l' aygua,
y vinga sabó.

¡Quin altre planter de tacas!
Va aná á Cuba, destinat
á una aduana de las bonas,
y ¡miréu si ha prosperat!
Diu que ho ha fet tan depressa,
que 'l ministre, comprenent
que en aixó hi ha d' haver trampa,
vol ferli formá expedient.
Pero ell encare se 'n burla
y diu que haventhi pinyó
tot aixó acabarà en broma...
¡Uix!... Vinga sabó.

Guaytén aquest. ¡Quin pendatxo!
De nom es republicá,
y com á tal no hi ha junta
hont no hi vagi á figurá.
Pero sempre que s' acostan

L' ONCLE SAM Y 'LS SEUS PROTEGITS

—Ni que 'm digui amich d' Espanya,
anéu tirant, com si rés.
En tots los vostres assumptos
jo us prometo fe 'l pagés.

eleccions d' Ajuntament
detrás dels prohoms monárquichs
dia y nit está corrent.
¡Vol entrarhi á tota costa!
¡Vol sé elegit regidó!...
Donchs, anda, de cap al aygua
y vinga sabó.

¡Vaya un' altra pallaringa
difícil de netejar!
Porta llantias en tal número
que ja ni 's poden contar.
Tacas al cor y á la cara,
tacas pel revés y 'l dret:
ni en son honor ni en sa historia
hi té rés que sigui net.
Va plé de faltas políticas,
cubert de disolució,
brut de tot... No obstant, probémho...
¡Ex!... Vinga sabó.

¡Horror!... Maná una partida,
corregué planas y cims
y ensangrantá la comarca
ab sas violencias y crims.
Després, finida la guerra,
deixá 'l trabuch amagat
y torná al poble á dir missa
com si rés hagués passat.
¡Un capellá cabecilla!
¡Sanch sobre un fill del Senyó!...
Aixó sí que jo no ho rento...
¡No tinch prou sabó!

C. Gumá.

LO QUE POT SUCCEHIR

ONYA Cuba está malalta, gravíssima;
d' una d' aquellas enfermetats en
que 'ls metjes s' hi perden... y 'ls
malalts s' hi moren.

Desde la sala se senten los séus
gimechs.

¡Pobra senyora! ¡Cóm s' exclama!
¡Cóm busca esbravar los séus dol-
lors ab una lamentació continua!
Pateix de per tot arreu: del Centro,

de la part Oriental, de la Vuelta de Abajo... Lo seu cos es una
llaga viva, immensa...

—¿Qué determinan?—diu l' enfermer Valeriá, trayent el cap
desde l' arcoba y dirigintse als doctors, en aquest moment reu-
nits en la sala:—¡mirin que donya Cuba va agravantse per ins-
tants!...

—¡Ara!—respón un dels metjes:—ara aném á comensar la
consulta.

L' enfermer desapareix, y 'ls doctors se posan á deliberar.

—Hi examinat detingudament aquesta dona, y estich con-
vensut de que lo que necessita es un tractament enérgich.

—¿Vol dir? Tingui en compte, Sr. Romero, que en certs cas-
sos l' energia resulta contraproduhent.

—No ho cregui, doctor Maura. Conech perfectament la do-
lencia y tinch la seguretat de que si no la ataquém de serio,
sense contemplacions, no farém res.

—¿Quin es el séu plan, donchs?

—Molt ferro, molt plom y molta artilleria de montanya.
Considero indispensable aplicarli quaranta ó cinquanta mil ho-
mes més, ben repartits per tot el cos.

—¡Fugi! 'M sembla que lo que faria ab aixó, sería postrarla
mes de lo que avuy ho está. Observi que s' aguanta com qui
diu per un fil, y pensi que la sacudida d' aquest tractament po-
dria afectarla de tal manera, que...

En Valeriá, l' enfermer, treu lo cap altra vegada y pregunta:

—¿Encare no?

—Aviat, no s' impacienti.—
Y 'ls metjes tornan á la séva discussió.

—No dupto—diu lo doctor Maura—de la bona fé ni de la
ciencia del Sr. Romero; pero estich en total desacort ab
las sévas opinións, al meu entendre completament equivo-
cadas.

—¿Qué faria vosté, pues?... Expliquis.

—Per mi, ni ab el ferro, ni ab el plom ni ab la llauna conse-
guirém res. Aquí lo que 's necessita es aixarop de descentrali-
sació y bonas fregas de reforma.

—¡Alsa! ¿Per qué no li dona d' una vegada l' elixir autonó-
mich?

—Perque abrigo la convicció de que ab lo que hi dit ja n' hi
ha prou

—¿Y 's pensa que aixis la malalta 's curará?

—Mes depressa que ab lo tractament que vosté preconisa.—
Aquí apareix per tercera vegada l' cap del enfermer.

—¡Cuytin, cuytin per amor de Déu! Donya Cuba 's va posant
mes malalta. Los dolors li aumentan; no 's pot aguantar...
¡Decidéixinse desseguida!

—¡Ja va, home!

Y 'ls metjes prossegue'xen la consulta.

Lo doctor Gamazo pren la paraula.

—Estich completament conforme ab lo parer que 'l Sr. Mau-
ra acaba de manifestar. Donya Cuba, mes que sangrias, neces-
sita reconstituyents.

—Per aixó ben bo es el ferro.

—¡'ero cóm pensa aplicarli? ¿En píldoras? ¿En disolució?

—En bayonetas.

—No 'm convencerá pas.

—Ni vosté á mi.

—Aquesta classe de malalties s' han de portar ab molta cau-
tela.

—¡Al contrari! S' han de tractar sense contemplacions de cap
género. Energia, palo... y surti lo que surti.

—Si fessim una cosa!...—salta 'l doctor Moret, qu' encare no
havia obert boca.

—¿Qué? A veure.

—¿No hi hauria manera d' armonisar las dugas opinións? Tal
vegada lo mes práctic seria aplicar á la malalta, simultánea-
ment, lo sistema expansiu y 'l sistema repressiu, es á dir, lle-
nya y reformas.—

En Valeriá torna á treure 'l nas.

—¡Senyors doctor, donya Cuba s' agrava! ¡Va llegua per ho-
ra! ¡Resolguin incontinent!...

—¡Al moment! Es cosa d' un minut.

Y la conferencia segueix.

—Ho sento molt—diu en Romero—pero m' es imposible
associarme al parer de vostés.

—Donchs jo—declara en Maura—insisteixo en las meas
apreciacions.

—Jo—replica en Moret—prefereixo 'l sistema mixto.

—No senyors: cops de sabre, y res mes.

—Va equivocat: reformas, reformas y reformas.

—Créguinme!... Lo millor es una mica de cada cosa. Refor-
mas y llenya.

En l' arcoba ressona un gemech, y l' enfermer treu lo cap
per última vegada.

—Senyors doctors...

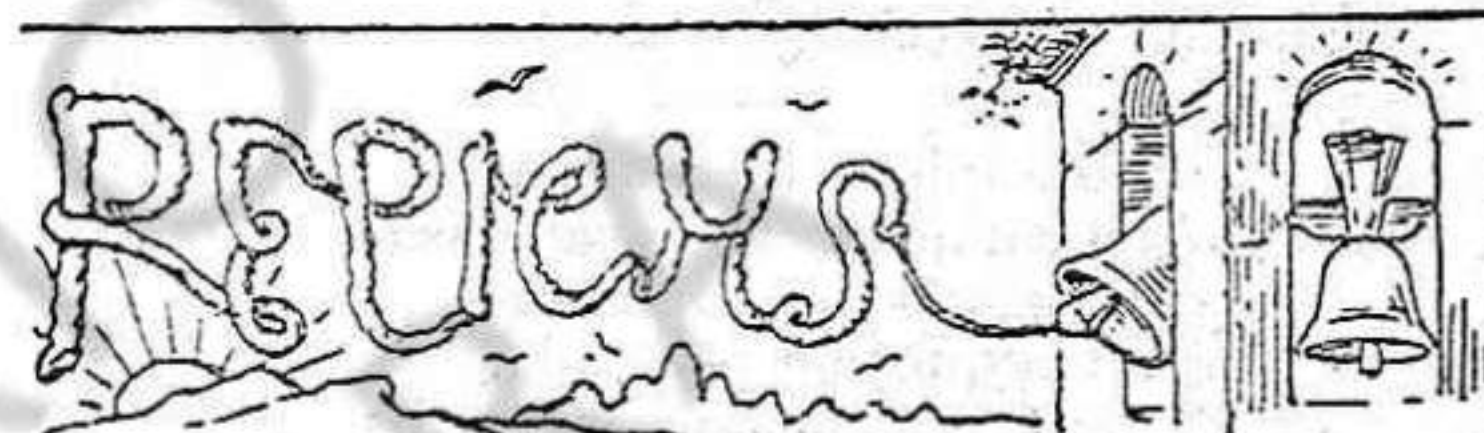
—¿Qué hi ha?

—No cal que 's molestin. La malalta...

—¿Qué?

—Es morta.

FANTÁSTICH.

AMENTACIONES del arquebisbe de
Sevilla, que á cada punt se veu
mes apurat per organizar lo ba-
talló de voluntaris que vá pro-
metre al govern:

«Esamos solos los diocesanos
de Sevilla. La provincia eclesiás-
tica de Granada, por razones po-
derosísimas y que debemos res-
petar nos ha negado sus ausilios.
El obispo de Cádiz ha hecho lo

mismo. El prelado de Córdoba trabaja por su cuenta...
En suma, estamos solos.»

Aquestas lamentacions posadas en vers, y cantadas
á tall de seguidillas ab acompanyament de guitarra,
crech jo que conmourian á las penyas.

Pero l' arquebisbe es terne, y lluny de desanimarse,
exclama:

«Metamos la mano en el pecho y lleguemos hasta el
fondo de él... (¡Vaya una manera de obrir traus en tots
los pits pera ficarhi la má fins al fondo!... Per aixó ser-
veixen las sevillanas...)»

«Metámosla á la vez en el bolsillo, introduciéndola
hasta el fin, y todo estará hecho.» (¡Sí, prou!... Una
vegada t' hajas ficat fins al fondo del pit, pots anar á
ficártela á la butxaca!...)»

Resultat: que l' Arquebisbe de Sevilla ab aixó dels
voluntaris no ha sigut mes afortunat que 'ls demés bis-
bes d' Espanya.

Francament després de unas planxas tan estupendas,
n' hi ha per tirar la mitra al foch.

Els cubárbaros mambissos.
de noble entussiasme plens,
han volat ab dinamita
en dos dias quatre trens.
¡Quina llástima, macatxo,
que en ells no hi 'guessin anat
tots aquests senadors yankées
que tant els han defensat!

¡Vaya un paper mes lluhit está fent el ministre de
Ultramar, Sr. Castellanos!

Mentres s' ha discutit la qüestió de Cuba no ha dit
aquesta boca es meva, y aixó que 's tractava de assump-
tos excludivament relacionats ab lo séu departament.

Pero ell es aixís. La boca no la té per parlar, sino per
omplir... altrás funcions mes positivas.

Podrán dirli:—Vosté encare está en dejú de dir res.

Y ell responderá:—¿En dejú jo?... ¡Fugi de aquí!...

Ni jo, ni 'ls meus parents fins á la quinta generació...
¡Vaya unas dents las meas y las dels méus parents per
estar en vaga.

Un diputat va creure's agraviarlo dihentli «*ministro
rural.*»

Y 'l Sr. Castellanos vá posarse á riure,
probant davant del Congrós
que *ministro rural* es,
per lo bé que fá 'l pagés
quan l' aludeixen.

A Alcañiz, ciutat de Aragón, es tal la miseria que rei-
na que alguns treballadors s' han mort de fam.

Y ara suplico al fiscal que no 'm denuncihi per haver
dit que la miseria *reina.*

Ara sembla que no han sigut els soldats espanyols els que han enviat a n' en Joseph Maceo al altre barri. De aquesta feyna piadosa van encarregar-se'n, segons diuhen, els mateixos mambisos.

En Maceo era mulato fosch y 'ls que l' han escabetxat son els insurrectes blancs.

Mes val aixís. Perque de continuar aquest sistema, no será 'l govern qui acabi la insurrecció: de acabarla se 'n encarregarán los mateixos insurrectes.

En dos ó tres provincies apartadas ab motiu dels consums hi ha hagut trompadas.

Los consums, mil vegadas ho havém dit, es lo que al poble té mes consumit.

Dos canonjes y un beneficiat de la catedral de Sevilla han sigut declarats processats.

¿Y per qué dirían?

¿Per una simple distracció!...

¿Per una distracció del jutje?

No senyors: per una distracció de valors que segons sembla eran propietat de las ánimas del Purgatori.

¿Paciencia y cantém alló tan sapigut:

Los diners dels capellans cantant se 'n venen y cantant se 'n van.»

Lo ministre de Marina s' ha comprat dugas carbassas, y, á judicar per las trassas, sembla que son per nadar.

¿Quinas ganas de fer gastos aquest acte manifesta!

Ab una y la seva testa ¿no podia ben passar?

Ab quatre días no mes va donarse per terminada la informació pública respecte á la lley de ausilis á las empresas de ferro-carrils.

Y encare hi ha qui suposa que 'ls senadors ministerials per no agafar migranya, van taparse las orellas ab cotó fluix.

Se parla de celebrar á Londres una conferencia internacional establint un sistema de arbitratje per evitar las guerras.

Cap nació podrá barallarse ab un' altra sense consentiment de la Junta de arbitratje.

Millor sería que á las naciones que volguessin barallarse las arrestessin sense deixarlas sortir de casa fins á prometre baix paraula de honor que no arribarán á las mans.

Aquest es el sistema que vá emplearse ab l' ex-héroe de Sagunto y en Borrero, y vá anar de alló mes bé.

En Cánovas que vá inventarlo, vá guanyarse 'l títul d' *Esgarría-desafios*.

Lo bisbe de Tortosa ha enviat una circular á tots los rectors de la provincia de Castelló recomanantlos que treballin sense descans per la formació de un batalló de voluntaris valencians destinats á Cuba.

¿No valdría mes que aquest batalló 's formés de capellans, sagristans, seminaristas y nebots, posantse 'l bisbe de Tortosa al frente?

A lo menos aquest batalló, y encare mes si s' hi agre-gavan las majordonas, *tindría tota la gracia de Deu*.

¿Bé ho han dit els periódichs y bé s' ha confirmat que las balas que usan els tigres de la manigua son explosivas, lo que está terminantment prohibit per tots los convenis internacionals, obehint á un sentiment de humanitat!...

¿Y qué ha fet lo govern fins ara?

¿Ignora, per ventura, que las tals balas procedeixen del país dels *yankées*?

Donchs per aixó mateix: perque sab que son *súbditas* americanas, no s' embolica.

Y está clar!... No sigués cás que tinguessim un altre conflicte!...

Endavant, ja tenim al ministre d' Hisenda enfadat. Tant, que ha dit categóricament que dimitirá, si 'l Congrés s' empenya en demanarli comptes de l' inversió dels milions que ha manejat desde qu' es ministre.

Verdaderament, el senyor Castellanos té rahó.

¿Repasarli 'l compte dels gastos! ¿Volguer sapiguer en qué ha empleat els diners!...

¿Que 's pensan vostés qu' un ministre es una criada? Donchs si s' ho pensan, ja ho veuhen: la criada se 'ls ha tornat respondona.

Un comerciant de tocinos exclamava ab mal humor:

—Si 'l negoci no s' adoba, hauré de tancar las córtis.—

Y un polítich que 'l sentía deya, bellugant el cap:

—Fill meu, consolis: en Cánovas també 's troba en igual cás.

Balans del Banch:

«La circulació de bitllets arriba ja á 1,059 milions.»

¿Ho veuhen?

Riguinsen d' aixó que diuhen, que un día d' aquests hem d' asfixiarnos per falta d' ayre.

La nostra asfíxia ha de venir per *sobra* de bitllets.

Diuhen de l' Habana que allí s' esperan grans sorpresas.

Aquí nó: nosaltres ja no 'ns sorpreném de res.

Desde qu' hem vist en Martínez Campos tornant de Cuba ab lo sabre torsat y aplaudit frenéticament pels senadors, ja tot ho creyém possible.

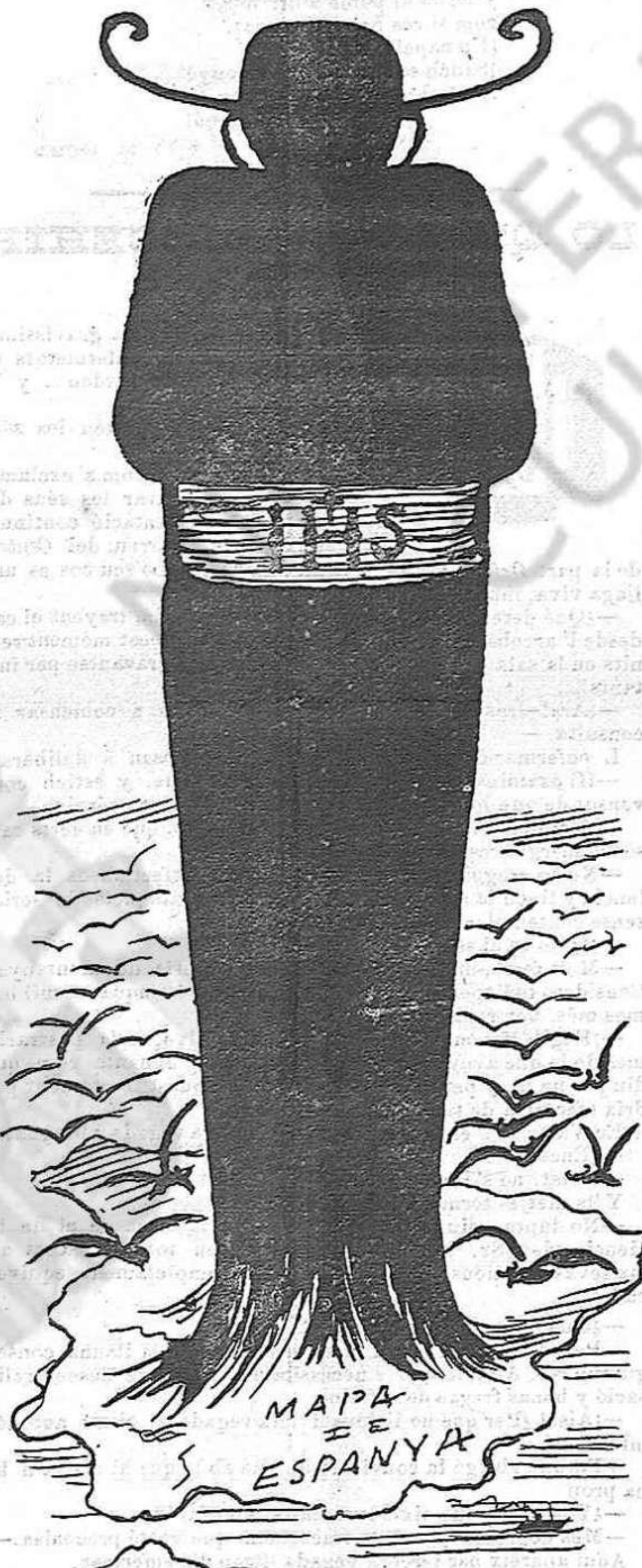
Perque ¡mirín que aplaudir á en Martínez Campos!...

En Romero y en Cánovas están una mica enmurriats. En Cánovas diu que *mira malament* al pollo d' Antequera.

Y 'l pollo *ensena las dents* á n' en Cánovas.

Doscentas y pico d' *esmenas* han presentat los sena-

LA MALURA D' ESPANYA

Poch á poch, ab suavitat ¡miréula com s' hi ha arrelat!

dors al projecte d' auxilis á las companyias de ferro-carrils.

¿Llástima de donarse tanta pena! ¿No veuhen que 'l projecte no té *esmena*?

EPÍGRAMAS

—D' amagat festeja en Just ab la noya de 'n Climent

—Aixó pot portá un disgust.

—Mes aviat pot portá un nen.

—Per lo teu Sant, Mariana,

te regalaré un vestit

—¿De veras?

—No, de indiana.

J. STAMSA.

A L' INSERTAT EN LO PENULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Ma-to-ne-ri-a.*
- 2.ª MUDANSA.—*Sardina-Sardana.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Laredo.*
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Bonastre.*
- 5.ª GEROGLIFICH.—*Com més xich un es, menos alsada té.*

Han endavinat totas las solucions los ciutadans Pere Pau, J. Muixina y Autor dels Bolados; n' han endavinadas 4 J. Hernández Llorens y Pepet Panxeta; 3 Emili Revoltós y Angel Práctich, 2 Crach y 1 no més Xiribito y Un de Montseny.

XARADA

Pensa bé, lector volgut y veurás que ma *primera* es una planta molt bona que 's cria en terra extrangera.

Fixat bé quan es de día y ma *segona* veurás, y llavors un nom de dona per total hi trobarás.

J. OBIS.

SINONIMIA-ANAGRAMA

Acóstat cap aquí *tota!* Tot la má á n' al teu marit! ¿No vens que tot á la vora? ¡Quina tot! Fuig tot seguit.

PERET DEL CAFÉ.

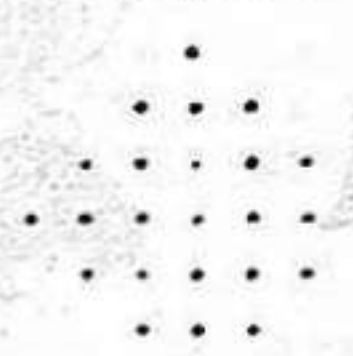
TRENCA-CLOSCAS

MARINA RAM URDINA

Formar ab aquestas lletas lo títul de una pessa catalana.

J. B.

ROMBO

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: part del home.—Tercera: nom d' home.—Quarta: personatje polítich.—Quinta: relació de familia.—Sexta: per menjar.—Séptima: consonant.

GALÁN PER TOT.

GEROGLIFICH

X
t t t t t
T T T T T
D G
I I
A A A

VI LO TIT.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans M. Sertsem, J. S., T. Rusca, Admirador del Guerra, Joanet dels Aills, Salvador Portas, M. Fernández, Geroni Bertrán y A. Canploch.—*Lo qu' envian aquesta semana no fa per casa.*

Ciudadá J. Sadurni Más, Angel Práctich, Juanet de Figueras, Pere Salom, Tonet Quequerequech y Simonet del Oncle.—*Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciudadá M. P. (Amer): Trobo que la cosa no val la pena.—L. X. (Monthlanch): lo mateix li dich.—P. R. (Balaguer): Ne parlarém en lo número que vé.—F. Garcia: ¿Solucions catalanas y castellanas? No pot ser.—Arcadi Priu: L' intenció es bona, pero 'l desarrollo!...—J. C. Montané: Va bé, entesos.—J. Staramsa: Bé, y gracias.—A. del Aós: L' una es incorrecte: l' altra ha perdut l' oportunitat.—M. T. Algué: francament ¡es tan llarga!—F. Tiana: no 'm fan el pes.

ANTONI LOPEZ, editor.—*Rambla del Mttj, 20*

A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.